

1. x, y, z birer rakam olmak üzere,
 $x + y + z$ toplamı **en çok** kaç olabilir?
2. x, y, z birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + y + z$ toplamı **en çok** kaç olabilir?
3. x, y, z, t birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + 20y + z + 5t$ toplamı **en çok** kaç olabilir?
4. x, y, z, t birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + y + 10z - 30t$ ifadesi **en çok** kaç olabilir?
5. x, y, z, t birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + y + z + t$ toplamı **en az** kaç olabilir?
6. x, y, z sıfırdan farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + y + z$ toplamı **en az** kaç olabilir?
7. x, y, z birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + y - 10z$ ifadesi **en az** kaç olabilir?
8. x, y, z, t birbirinden farklı rakamlar olmak üzere,
 $x + 30y - 10z - t$ ifadesi **en az** kaç olabilir?
9. İki basamaklı en küçük doğal sayı:
10. İki basamaklı en büyük doğal sayı:
11. İki basamaklı en küçük tamsayı:
12. İki basamaklı rakamları farklı en büyük doğal sayı:
13. İki basamaklı rakamları farklı en büyük tek doğal sayı:
14. Üç basamaklı en küçük doğal sayı:
15. Üç basamaklı en büyük doğal sayı:
16. Üç basamaklı en küçük tamsayı:
17. Üç basamaklı rakamları farklı en büyük doğal sayı:

18. Üç basamaklı rakamları farklı en büyük çift doğal sayı:

19. İki basamaklı en büyük doğal sayı ile iki basamaklı en küçük doğal sayının toplamı kaçtır?

20. İki basamaklı rakamları farklı en büyük tek tamsayı ile iki basamaklı rakamları farklı en küçük tek tamsayının farkı kaçtır?

21. İki basamaklı en büyük negatif tamsayı ile üç basamaklı en küçük doğal sayının farkı kaçtır?

22. K, L, M birbirinden farklı üç basamaklı doğal sayılardır. Buna göre,

a. $K + L + M$ toplamı **en az** kaç olabilir?

b. $K + L + M$ toplamı **en çok** kaç olabilir?

23. A, B, C rakamları sıfırdan ve birbirinden farklı üç basamaklı farklı doğal sayılardır. Buna göre,

a. $A + B + C$ toplamı **en az** kaç olabilir?

b. $A + B + C$ toplamı **en çok** kaç olabilir?

24. K, L, M, N birbirinden farklı doğal sayılar olmak üzere, $K + L + M + N = 55$ ise K **en çok** kaç olabilir?

25. A, B, C, D, E iki basamaklı doğal sayılar olmak üzere, $A + B + C + D + E = 455$ ise A **en az** kaç olabilir?

26. Basamakları farklı A, B, C, D ve E sayıları iki basamaklı farklı doğal sayılar olmak üzere,

$A + B + C + D + E = 409$ ise A **en az** kaçtır?

27. X, Y, Z birbirinden farklı doğal sayılar olmak üzere,
 $X + 10Y + 7Z = 89$ ise X **en çok** kaç olabilir?

28. X, Y birer sayma sayısı olmak üzere,
 $3X = 5Y$ dir.
Buna göre, X + Y toplamının değeri 30 dan büyük ise **en az** kaç olabilir?

29. Birbirinden farklı beş doğal sayının toplamı 88 ise **en büyük** sayı **en çok** kaç olabilir?

30. Birbirinden farklı iki basamaklı dört doğal sayının toplamı 117 ise **en büyük** sayı **en çok** kaç olabilir?

31. Basamakları farklı iki basamaklı dört doğal sayının toplamı 107 ise **en büyük** sayı **en çok** kaç olabilir?

32. Yaşları birer sayma sayısı olan farklı yaşlardaki beş kardeşin yaşları toplamı 25 ise **en büyük** kardeşin yaşı **en çok** kaç olabilir?

33. Yaşları birer sayma sayısı olan farklı yaşlardaki beş kardeşin yaşları toplamı 45 ise **en büyük** kardeşin yaşı **en az** kaç olabilir?

34. İki basamaklı beş farklı doğal sayının toplamı 80 ise **en büyük** sayı **en az** kaçtır?

35. İki basamaklı yedi farklı doğal sayının toplamı 110 ise **en büyük** sayı **en az** kaçtır?

SAYILAR HAKKINDA

Matematiğin ilk eylemi sayı saymaktır. Belki de sayılara ilk ihtiyacı olan kişi koyunlarını otlatan çobandı. Bazı kültürlerde, örneğin bir kızıl derili kabilesinde sayılara gerek yoktu; onlara göre her hayvan bir fertti. Onları tanıyorlardı ve bir tanesinin yokluğunu hemen hissedebiliyorlardı. Tavuklar da genellikle atlarında kaç yumurta olduğunu 'bilir' ve eksildiği zaman anlarlar. Ama insanların bundan daha ayrıntılı bilme biçimlerine ihtiyaçları vardı. Sayı saymak için önce parmakların kullanıldığını tahmin ediyoruz, çünkü bugün hala kapalı kabilelerde parmaklar kullanılıyor. Daha da ilginç Papua adasında sayı saymak için bileklerini, dirseklerini, omuzlarını, kulaklarını ve gözlerini kullanan bir kabile bulunmuş. İkel sayı sayma yöntemlerinden bir başkası da birçok sayıyı sadece 1 ve 2 kullanarak yazan bir sistem. Buna çok benzeyen ikili bir sistem de bugün bilgisayar teknolojisinin temelini oluşturuyor.

Sayı sistemi oluşmaya başladığında insanlar çok uzun bir süre sadece 1 ve 2'yi bildiler. Gerçekten de 1 ve 2'nin diğer sayılardan farklı bir yeri ve önemi olduğunu görüyoruz. Belki de en ilginç örnek Sümer tarihinden geliyor. Sümer'ce de 1 ve 2 ile "kadın" ve "erkek" aynı sembollerle gösteriliyor. Hatta 1 ve 2'nin "ben" ve "sen" demek olduğu toplumlar da var. Üç sayısı ise 1 ve 2'den çok sonra bulunuyor ve önemli bir çokluk belirttiği için kelimenin anlamı tamamen değişiyor. En güzel örneği de eski Çin ideogramlarında. Anlamı "erkek" olan şekilden üç tane olunca anlam "herkes", "ağaç" anlamındaki şekilden üç tane varsa anlam "orman", "kadın" demek olan ideogramlardan üç tane olduğu zaman da anlam "dedikodu" olarak değişiyor. Eski Mısır hiyerogliflerinde "cennet" anlamına gelen sürahiden üç tane olduğu zaman anlam "sel" olarak değişiyor. "Bitki" demek olan işaretten üç tane olursa da anlam "bitkiler" oluyor.

Sıfırın bulunması ise çok daha sonra oluyor. Yani insanlar yüzyıllarca sıfırsız yaşıyorlar. Sıfırı ilk bulan Hintliler olduğu, bu kavramın oradan Araplara ve sonra da Avrupa'ya yayıldığı düşünülüyor. Sıfırı hesap yapmak için ilk kullanan kişiye 800 yıllarında El Harezmi. Sıfırın insanlık kültürüne katılmasının, yazının icadından ancak 4800 yıl sonrasına rastlayabildiğine dikkat etmek gerekir!

Sinan SERTÖZ